

Čezaja ob 4 zjutraj.
Štane celoletno . . . 180 K
nesečno 15
za zased. ozemlje . 300
za inozemstvo . . 40

Oglasi za vsak mm višine
stolpca (58 mm) . 2 K
malih oglaš. do 30 mm
stolpca (58 mm) . 1

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 162
Telefon št. 72
Upravišтво:
Sodna ulica št. 6
Telefon št. 36
Št. kr. poš. č. št. urad. št. 11.842

Ljubljana, 26. januarja.
V Parizu studira antanta avstrijsko vprašanje Poročila kažejo, da zdravniški, ki so se zbrali okoli bolniške postelje naslednje žalostne monarhije, niso na jasnem, kateri lek bi bil zdravilen. Ali pa morda za medicino že vedo, toda lekarnarja, ki bi jo pripravili, ni najti. In tako pariški konzilij modreje medtem pa bolnik umira.
V ospredju rešilne akcije stoji načrt, da bi se Avstriji pomagalo z velikim posojilom. Angleški politiki menijo, da bi bilo 50 milijonov funtov razdeljenih na pet let dovolj. Toda Anglija noče sama dati denarja, temveč zahteva, da participirata Francija in Italija. Na Dunaju pravijo hvala lepa in pristavljajo, da bi s tem denarjem mogla Avstrija pokriti ravno svoje ogromne deficite v hrani, gospodarska tuberkuloza pa bi jo razjedala naprej. V Parizu so silno vneti, da se ohrani samostojnost Avstrije, kar naj se zgodi po možnosti brez stroškov za Francoze. Zato se bavijo z idejo nekake rekonstrukcije stare monarhije in bi Dunaj najrajši nasitili z vojvodinsko in rumunsko pšenico, češkim premogom in srbsko mastjo. V Rimu odklanjajo projekte francoskih rekonstruktorjev; menijo pa tudi, da bi funti in franki ustvarili Italiji opasne konkurente v Celovcu, na Dunaju in v Inomostu. Že danes smemo reči, da pariška konferenca, tudi če se končno odloči za manjšo ali večjo pomožno akcijo Avstriji v obliki posojila in raznih umetno skonstruiranih drugih načrtov, ubogi republiki ne bo pomagala.
Zato ostane na dnevnem redu vprašanje združitve Avstrije z Nemčijo. Amerika, ki sicer stoji ob strani, odkrito priznava svoje simpatije za to solucijo. Italija se zanjo sicer službeno ne izjavlja, vendar je znana stvar, da jo na tihem favorizira. Pa še celo na Angleškem se čujejo glasovi, ki menijo, da bi Nemčija z Avstrijo sicer res pridobila nove izvore sirovin, da pa na drugi strani Avstrija za dokaj desetletij Nemcem ne bi bila drugo nego kolkja.

Zanimivo je stališče takozvanih nasledstvenih držav. Češkoslovaška se z vso odločnostjo protivi spojitvi Avstrije z Nemčijo. To je razumljivo iz njenega geografskega položaja, ker bi bila potem od treh strani od Nemčije obkoljena. Toda gotovo tudi češki državniški računajo z razvojem, ki je neizogiben, le da ga želijo kolikor mogoče zadržati, dokler se češkoslovaška republika popolnoma ne konsolidira. Današnji vodilni madžarski politiki so za ohranitev Avstrije, ker špekulirajo na obnovitev zveze Budimpešta-Dunaj, z Budimpešto na prvem mestu. Poljska gre iz politične oportunitete s Francozi. Naše čustvovanje se odločno protivi projektom o gospodarski rekonstrukciji stare Avstrije. Mi smo presekali vse vezi in ne maramo, da nas Dunaj v bodoče gospodarsko vodi. Dunajska politika še vedno ne zna računati z dejanskim položajem in halucinacije o obnovitvi stare slave še niso prenehale. Prijateljski nasveti iz Pariza, ki nam hočejo sedaj dopovedati, da je rešitev Avstrije za nas velika stvar, zaradi katere moramo žrtvovati celo del svoje gospodarske neodvisnosti, nas ne bodo prepričali. Figure na šahovski deski velesil nočejo več biti. Jugoslavija mora svoje stališče napram avstrijskemu vprašanju uravnati zgolj iz vidika lastnih interesov.
Tu je treba odkrito priznati: če so zasigurate naše severne meje in smo dovolj zavarovani proti nemškemu Drangu, potem nam je Nemčija kot sosed ljubša nego Avstrija. Seveda potem ne smeta niti Ljubljana niti Maribor ležati le par kilometrov od meje. Italija je videla v Innsbrucku Nemce in ne Avstrijce, ko je zahtevala Brenner. Vemo tudi, da nam je absolutno potrebna geografska zveza s češkoslo-

Represalije za koroške nasilnosti.

Beograd, 26. jan. (Izv.) Poslanec dr. Žerjav je danes konferiral z ministrom notranjih zadev o razmerah na Koroškem. Povdarjal je, da postaja nemški teror vedno hujši in da je treba odločnih ukrepov, da se avstrijsko vladu prisili, da bo napravila konec nasilnostim, ki se vršijo pod

njeno zaščito in s sodelovanjem njenih oblasti proti slovenskim državljanom. Dr. Žerjav je zahteval, da se pristopi k energičnim represalijam. Minister notranjih zadev je obljubil, da bo storil kar najenergičnejše korake, da se olajša usoda naših koroških bratov.

Kriza v zemljoradniškem klubu.

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Razvoj političnih dogodkov se je ustavil radi Pašičeve bolezni. Alarmantne vesti, ki so se danes razširjale o zdravstvenem stanju ministrskega predsednika, niso resnične. Pašičevo stanje se je zboljšalo, čisti ruca sicer še pet do šest dni v postelji, vendar se počuti danes že precej dobro.
V zemljoradniškem klubu se je danes vršila debata o političnem položaju. Prišlo je do ostrih konfliktov med pristajši pozitivne politike in Avramovičeva skupina. Bosanski in slovenski poslanci so vztrajali pri tem, da zemljoradniški klub vstopi v vladu. Da se klub izogne krizi, je bilo sklepanje, pri katerem bi bili pozitivisti imeli gotovo večino, odgojeno.

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Danes je regent podpisal ukaz o imenovanju narodnega poslanca prof. Kumanudija za ministra financ. Imenovanje je izzvalo veliko zadovoljstvo, ker je Kumanudi poznan kot učenjak in politik širokega obzora.

Zagreb, 26. januarja. „Narodna Politika“ javlja iz Beograda: Vladni krogi se bavijo z mislijo, da bi se po sprejetju ustave v državni upravi napravilo prehodno stanje petih let, v katerem bi ostala dosedanja uprava. Ta vest spada med maneuvre, s katerimi klerikalci krijejo svoj umik.

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Doktor Korošec je včeraj vnovič posetil Pašiča in razpravljal z njim o Protičevem ustavnem načrtu, ki bi se po njegovem mnenju moral sprejeti v celoti z ne-

znatnimi izpremenbami. Odgovor ministrskega predsednika Pašiča je bil povsem negativen.

Zagreb, 26. januarja. Predsedništvo Hrvatske zajednice je sklicalo sestanek stranke za 2. februar z dnevnim redom: razprava o ustavi, položaj Narodnega kluba v konstituenti in razmerje do drugih strank, rapalska pogodba in naš mednarodni položaj ter naša gospodarska in notranja politika v naši državi.

Beograd, 26. jan. (Izv.) Današnja „Samouprava“ objavlja pod naslovom „Jalova negativna politika“ članek, v katerem naglašja, da je sedaj uničen glavni argument opozicije, da ji oktroirani poslovnik ovira sodelovanje v ustavotvorni skupščini. Velika večina členov poslovnika je sedaj izpremenjena in se je pri tem zelo vpoštevalo zlasti stališče opozicije. Manjšina mora zaradi tega opustiti svojo negativno politiko in to tembolj, ker se nahaja ustavotvorna skupščina pred najvažnejšim vprašanjem pred volitvijo ustavnega odbora.

Beograd, 26. jan. (Izv.) Ob 4. uri popoldne se je vršila seja ministrskega sveta, ki ji je namesto obolelega ministrskega predsed. Pašiča predsedoval minister Marko Tričković kot najstarejši član vlade. Ministrski svet je razpravljal o političnem položaju.

Posvetovanja v Parizu.

Pariz, 25. jan. Komisija, ki se ima baviti z avstrijskim vprašanjem, se je sestala danes ob 16. uri. Komisija je proučevala različne predložene načrte glede gospodarske in finančne odpmoči Avstriji ter se bavila s težkocami, ki bi mogle nastati pri njih izvedbi. Zastopniki vseh sil so bili pozvani, da sestavijo poročila, ki jih bo komisija jutri poslušala. Leucheu-ru se je poverila sestava splošnega poročila.

Pariz, 26. januarja. (Izv.) Francija naj po mnenju francoskih strokovnjakov pomaga Avstriji s prepusitvijo 20.000 vagonov rumenskega žita, ki je že plačano, ter s tem, da ji odstopi del francoskih terjatev proti Češkoslovaški in Jugoslaviji.

Pariz, 26. januarja. Današnja seja medzavezniške konference se je pričela ob 11. Razen pooblaščenecv so ji prisostvovali Doumer, Leucheur, Seydoux in angleški poslanik v Berlinu lord Abernon, oba zadnja kot delegata izvedencev v Bruslju Skupščina je obravnavala odškodninsko vprašanje. Doumer je obrazložil vprašanje s finančnega stališča. Pred sejo je imel Leucheur daljši pogovor z Briandom, s katerim se je tudi Doumer večkrat posvetoval.

vaško republiko in izgradna Benešovega koncepta o mali ententi. Delajmo slovanski okop proti nemškemu Drangu, pa se ne bo treba batj združitve Avstrije z Nemčijo.

Mi moramo računati, da ostanemo razmere v nemškoavstrijski republiki neurejene. Avstrija bo stalno ognjišče nemirov in intrig. Rajši imamo kot sosedo narod, ki je resen, delaven in redajeljen, nego dunajske pustolovce. Nemčija se ne da izbrisati z zemljevida. To spoznanje mora biti stalna točka naše severne politike.

Pariz, 26. januarja. Na današnji dopoldanski seji konference je izjavil finančni minister Doumer, da predvideva francoski državni proračun za letos nad 16 milijard frankov za obnovev opustošenih pokrajin in za rentna izplačila vojnim vdovan in vojnini oškodovancem. Doumer je dostavil, da se mora ta vsota postaviti na račun Nemčije, ako naj ostane državno gospodarstvo v ravnovesju. Sicer se je omejil na naznanitev tega dejstva, ne da bi kaj rekel o praktičnih možnostih, kako naj Nemčija plača to vsoto; to vprašanje bo obravnaval Leucheur.

Pariz, 26. januarja. Dopoldne je maršal Foch konferenci podal poročilo zavezniške versailleške komisije glede prestopkov Nemčije proti razorožitvenim klavzulam.

Pariz, 26. jan. Strokovnjaki za vojsko, pomorstvo in zrakoplovstvo imajo izdelati ukrepe, ki jih bo morala storiti Nemčija v svrhu popolne izvedbe razorožitve. Komisije so se zedinile v predlogih in so sestavile skupno poročilo poleg spremnega pisma, kjer se povdarja potreba, da je treba zahtevati izvedbo vseh predvidenih odredb in sicer v rokih, ki se bodo gibali od nekaj tednov do več mesecev. Najdaljši termin ne sme segati čez junij.

London, 26. jan. Glede določitve nemške obnovitvene vsote sta se angleška in francoska vlada sporazumeli, da odgovorita to določitev na kasnejši čas, ko bodo strokovnjaki natančneje ugotovili plačilno možnost Nemčije in ko se gospodarsko stanje Nemčije ustali.

Pariz, 26. jan. Medzavezniška konferenca je začela posvetovanja o orientalskem vprašanju.

Radičevi zaplečniki.

Zagreb, 26. jan. (Izv.) „Rječ“ nadaljuje z razkritji o zvezah Radičeve stranke z agenti provokatorji v inozemstvu. Danes objavlja pismo dr. Vladimira Sachsa (ki se naziva sedaj dr. Petrović in je v službi razkralja Nikite) podpredsedniku Radičeve seljačke republikanske stranke, dr. Mačku. Dr. Sachs razlaga v tem pismu, kdo je on in kdo so njegovi prijatelji in kako svrhu ima njegovo delovanje. Med drugim pravi, da je sedaj v črnogorski službi (Nikitovi). Na koncu razlaga tudi šifro za sporazumevanje. Pismo ima datum 6. decembra 1920; izvira torej iz dobe po volitvah za ustavotvorno skupščino in dva dni pred znanim kongresom Radičeve stranke na Sejmistu. Pismo je prinesel v Zagreb Sachsov agent Slavoljub Sova, ki je bil takoj aretiran in je v preiskavi priznal, da je govoril z dr. Mačkom, ki mu je rekel, da potrebuje „dva milijona“ in orožja.

Opasen incident v Splitu.

Zagreb, 26. januarja. (Izv.) Iz Splita javljajo, da je prišlo do spopada med italijanskim vojaštvom in prebivalstvom. Z italijanske strani se hoče malenkostni dogodek otividno politično izrabiti; bati se je represalij in zavlaževanja izvedbe rapalske pogodbe. Vlada v Beogradu je podvzela vse potrebno v svrhu mirne poravnave zadeve.

Zagreb, 26. januarja. „Jutarnji list“ javlja, da je pred nekaterimi dnevi italijanska vojska zapustila Knin in nekaj drugih krajev zasedene Dalmacije. Kasneje pa so se italijanski vojski začeli vračati. Po vsem tem kaže, da Italijani ne nameravajo zapustiti zasedenega pasa Dalmacije še najmanj pol leta. Italijani agitirajo za boljševev in proti Srbiji.

Krvav spopad v Pečuhu.

Beograd, 26. jan. (Izv.) V Pečuhu je bil pred par dnevi aretiran zaradi vohunstva madžarski vojak Lajoš Doza, ki je pri poizkusu, da bi po-bednil, skočil s prvega nadstropja jetnišnice in obležal pri tej pri-liki na mestu mrtev. Povodom pogreba so priredili pečuski nacionalistični dijaki veliko demonstracijo za Madžarsko, prepevali madžarsko himno in okrasili pokojnikovo krsto z madžarskimi trobojnicami. Ko je šel spreved mimo tvornice za usnje, so se dijaki spopadli z delavci in je bilo pri tej priliki izstreljenih več strelav iz samokresov. Naša policija je aretiralav prizoritelje izgrediv in jih iz-ročila pristojnim oblastem.

General Franchet d'Esperey v Jugoslaviji

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Jutri prispe v Beograd bivši vrhovni poveljnik ententine orijentske armade general Franchet d'Esperey, ki izroči mestu Beogradu križ francoske častne legije. Slavnost se bo izvršila 28. januarja na najslavesnejši način. Iz Beograda odpotuje general d'Esperey v južno Srbijo in Makedonijo, se ustavi v Skoplju in obišče Kosovo polje, kjer se bo v staroslavni cerkvi Gračanici ob prisotnosti generalitete in kosovske divizije izvršila spominska slavnost na kosovsko bitko. V Beogradu se general d'Esperey pokloni manom vojvode Mišića ter položi v imenu francoske vojske venec na grob velikega vojskovodje. Na povratku obišče slavni francoski general Sarajevo, da počasti v imenu Francoske prebivalstvo Bosne in Hercegovine.

Antanta in Grška.

Pariz, 25. jan. V zmislu določil, ki jih je sprejela decembarska konferenca v Londonu, so se zavezniški izrazili za to, da ostanejo ministri zavezni-kov tudi še nadalje v zvezi le z grško vlado (torej ne z grškim dvorom).

Obetajo se nam boljši časi.

London, 26. jan. (Izv.) Predsedstvo mednarodne trgovske zbornice je izdalo svoje letno poročilo, v katerem dokazuje, da mora po poročilih iz vseh velikih tržišč priti v najkrajšem času do znatnega padanja cen v vseh panogah.

Praga, 26. jan. (Izv.) „Tribuna“ poroča iz trgovskega ministrstva, da se v kratkem času snidejo delegati češkoslovaške republike z delegati vseh obmejnih in sosednjih držav, ki se bodo posvetovali glede načina naj-energičnejše borbe proti veriznikom, navijalcem cen in tihotapcem. V ta namen se določa za vsako državo obvezna izročitev onih elementov, ki bi pobegnili iz ene države v drugo, dalje bi se organiziralo skupno postopanje obmejnih finančnih straz. Kot predposvetovanje za tako skupno konferenco se je že vršil sestanek češkoslovaških in avstrijskih delegatov, kjer se je dosegel popoln sporazum. Od uspeha take konference si obetajo v Pragi jako ugodne posledice za ubijanje draginje.

Sola za jugosl. boljševeke.

Kopenhagen, 26. jan. (Izv.) Kakor poroča moskovska „Pravda“ obstoja v Moskvi poseben propagandni kurz za izvežbanje jugoslovanskih boljše-viških agitatorjev. 200 absolventov tega kurza je že odpotovalo v Jugoslavijo, da tam započne komunistično propagando. Tudi v boljševiskični vojaški šoli „Rdeči komandir“ v Moskvi se nahaja 120 jugoslovanskih „gojencev.“

Izumiranje Petrograda

Riga, 26. jan. Iz Petrograda javljajo, da šteje mesto sedaj 250.000 prebivalcev. Pomanjkanje živil je mnogo večje, kakor v Moskvi. Vse privatne osebe, ki hočejo iz mesta odpotovati, morajo postaviti talce v jamstvo, da se povrnejo. Vendar pa izseljevanje prebivalstva narašča.

Za svobodno volitev kralja na Madžarskem

Budimpešta, 26. jan. (Izv.) Za 3. februar t. l. je sklican v Budimpešto velik zbor madžarske seljačke stranke, ki bo zahteval, da naj se vlada brezpogojno izjavi za svobodno volitev madžarskega kralja. Ako se to ne zgodi, bo seljačka stranka stopila v najstrožjo opozicijo in prisilila vlado na odstop.

Zagreb, 26. januarja. (Izv.) „Večer“ poroča iz Beograda, da so narodni poslanci dr. Voja Veljković, dr. Ninčić in Velizar Janković odložili odborniška mesta v upravnem svetu Narodne banke.

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Povodom praznika Sv. Save je regent odlikoval mnogo zaslužnih mož na polju prosvete. Med drugim je odlikovan ravnatelj ljubljanske realne gimnazije dr. Stanko Bevk z redom Sv. Save četrtega razreda.

Beograd, 26. januarja. (Izv.) Minister prosvete je odredil, da se morajo na vseh osnovnih in srednjih šolah vršiti za mladino predavanja o pokojnem vojvodi Mišiću.

Dresden, 26. jan. Po uradnem ugotovilu je rudniška nesreča v Colsnitzu zahtevala 52 mrtvecev. Pri več težko ranjenih je vprašanje, ali jih bodo mogli rešiti. Zdravniki in bolniško osebje delajo že 36 ur nepretrgoma.

Stuttgart, 26. jan. Ker je došlo do sporazuma med založbo Gotha in Bismarkovo rodbino, izide senzacionalni III. del Bismarkovih spominov v mesecu maju.

Zanimiva izjava ljubljanskega fin. delegata.

Ljubljana, 26. januarja. Novoimenovalni pomočnik finančnega delegata, Peter Milojković, je 22. t. m. nastopil svojo službo. Delegat dr. Šavnik ga je predstavil predstojnikom poslovnih oddelkov delegacije in ga ob njihovi navzočnosti pozdravil tako-le:

«Gospodje! — Pozval sem Vas, da Vas seznamim z g. Milojkovićem, ki je prvi poklican, da prevzame v Ljubljani na novo ustanovljeno mesto pomočnika finančnega delegata. Odbiral sem to slovesnejšo obliko, ker se mi zdi, da je trenutek historičnega pomena, ko prvi naš Prečan — g. Milojković — mi bo že oprostil, da se poslužim pravice, ki je enaka za vse — stopi v organično zvezo z našo pokrajinsko finančno upravo. Storjen je s tem korak, ki, ako ne ostane izoliran, utegne postati odločilna važnost za nadaljni razvoj našega razmerja napram centrali in vice-versa.

Prvič bo dana g. pomočniku priika, da se od blizu in na lastne oči prepriča, da Vi gospodje s čistimi nameni in brezpogojno udani državi skušate storiti vse, kar je v človeški moči, da vzdržite v funkciji obsežni aparat finančne uprave v gotovo ne lahkih razmerah; da so torej od naše strani izpolnjeni vsaj vsi subjektivni pogoji, da zavlada tisto popolno medsebojno zaupanje, ki je na vzgoraj in navzdol več vredno nego legioni regimentov.

Potem bo g. pomočnik lahko spoznal naš aparat, primerjal ga z institucijami svoje ožje domovine in se prepričal, da — ako smemo mi njo za marsikaj zavdati — tudi pri nas ni vse po tem, da bi jo kratkotalno vrgli med staro šaro. Ako hočemo ustvariti v stremiljenju po izjednačenju kaj boljše, se torej ne smemo eni trmasto držati svoje izvozne poti, drugi pa naj nam ne skušajo brezskritično oktroirati v vseh drugih razmerah nastale in za vse druge razmere proračunljive naprave. Nasprotno, treba bo skrbno in vestno odbrati in potem šele brez predsodkov odbrati. Če pa problem izjednačenja že iz teh, rekel bi tehničnih razlogov ni enostaven, se komplicira še po tem, da različenost ni slučajna, ampak historičen produkt. Vseled tega se mora vsak razumen administrator-reformator vprašati, ali bi baš sedaj, ko so odpadli faktorji, ki so umetno gojili različenost, ne bi bilo boljše, s tem in onim še nekoliko počakati, da se različenost same ublažijo in poizgube. Zakaj, uprava mora slediti toku življenja in ne narobe, in manjša nesreča je še vedno, ako mora v predhodni dobi obvladati uradnik nekaj več predpisov, kakor pa, rekel bi, administrativna uniforma, ki je tu preširoka, tam preozka, a nobenemu prav. Ker ni prirojena na telo.

Ker sem pa že rabil besedo predhodna doba, naj mi g. pomočnik do-

voli, da ga opozorim še na nekaj, kar je z njo v zvezi. Karakteristično za take dobe je da se — in včasih prav zelo hitro — pojavijo situacije, ko mora čut lastne osebne odgovornosti nadomestiti vsak drug pripomoček, ki ga ima uradnik v normalnih časih na razpolago. Konstatiram z veseljem, da so se razmere od dne, ko sem prevzel to mesto, pa do danes izdatno zboljšale. Vkljub temu moram računati s tem, da stojimo danes ali jutri zopet pred tako situacijo. Prosim g. pomočnika, da mi bodi baš v teh momentih prijateljski resničen pomočnik.

V teh smereh vidim boljše in plemenitejšo nalogo, kakor v detajlih, ki jo Vam, g. pomočnik, nalaga pravilnik, da si tudi teh nikakor ne podcenjujem, ker mi bo z njimi odvzel lep del odgovornosti, ki sem jo doslej nosil sam, in ker nas bo podučil v marsikaterem vprašanju, ki ga doslej nismo razumeli ali pa slabo razumeli. Kakor pa rečeno — Vaš pravi cilj, s čegar dosego si morete steči resničnih zaslug, leži višje, in čim bolj se mu boste skušali bližati, tem bolj in tem lepše boste dementirali za Vas in zame enako nelaskave komentarje, s katerimi je en del naše javnosti sprejel ustanovitev pomočnikov. Ker, kakor gotovo stoji, da delegacija ne rabi nobenega posebnega nadzorstva, tako trdno sem prepričan, da se g. pomočnik ne bo ponižal do vloge, ki so mu jo podtikali neinformirani krogi, marveč, da bo — ako zapazite nedostatke — amikalno opozoril mene, svojega šefa, in moje druge jednako — in polnovredne pomočnike, ki jih vidi tu zbrane krog sebe.

Uverjen bodi, da ne bo nihče srečnejši, nego mi, ako bomo po njegovih svetih mogli zboljšati upravo, da mi bomo na tem potu radi sledili vsi od prvega do zadnjega in da najde, če pride do diferenc, na naši strani absolutno pripravljenost, poravnati jih kot dobri tovariši, da več kot to — kot brat z bratom. Ker, sprejemamo ga kot enega svojih, kakor upam in želim, da se bo tudi on vedno počutil med nami kakor v domači hiši, kakor brat med brati, ki so po dolgi periodi nezgod in zmot končno prišli skupaj, prešinjeni vsi od ene misli: **dovršiti zgradbo**, kateri ste Vi bratje Srbi s svojim junaštvom, vzgladnim za večne čase, postavili temelj, dovršiti zgradbo države Srbov, Hrvatov in Slovencev. V tem imenu Vas srčno pozdravljam in kličem Bog Vas primi.»

G. Milojković je odgovoril, da se je z veseljem odzval pozivu, ki se krije z njegovo dolgoletno željo, spoznati Ljubljano in Slovence; zagotavlja, da bo vedno stremel za tem, da posluje v polni harmoniji in slogi; z zahvalo za vsprejem združuje prošnjo, da ga uradništvo vsestransko podpira.

Domače vesti.

Ljubljana, 26. januarja.

Nadaljevanje romana je moralo vsled preobilice materijala izostati.
Klerikalna nova taktika. Klerikalci so se pričeli za svojo propagando posluževati nove metode. Pod krinko gospodarskih zborovanj sklicujejo namreč shode, na katerih potem pred zbranim občinstvom pokažejo svojo pravo barvo in namene in zapojejo svojo večno pesem o demokraciji in samostojnosti. Tako se je v nedeljo vršilo po mariborski okolici in Slovenskih gorah več protestnih zborovanj „proti uvozu italijanskih vin v našo državo“, na katerih so govorniki, mesto da bi govorili k stvari, udrihali po „demokraciji in njihovih zaveznikih“, ki so jih dolžili vseh mnogih stvari, med drugim tudi sprejema „rapalske nerovne pogodbe, ki dopušča uvoz lažljivih vin!! Klerikalci naj bodo prepričani, da jih tudi ta način propagande ne bo spravil več na površje.

Dvajsetdinarske novčance so v Sloveniji stavljeni izven prometa. To na sebi ne bi bilo napaka, ker je treba denar, v katerega so vsled obilnih falzifikatov ljudje izgubili zaupanje, čim prej potegniti iz cirkulacije. Način, kako se je to zgodilo, je pa več kot originalen. Kraljevi državni urad, naša previdna pošta, je z internimi, javnosti zamočeno odredbo, kratkotalno ustavila sprejemanje dvajsetdinarskih novčanic, torej državnega plačilnega sredstva, ki ga mora, če se ravnamo po zakonu, še danes vsak običajni občan v Jugoslaviji sprejeti, če noče imeti prav hudih stisnitosti. Po vzgledu slavne kraljeve pošte so se potem ravnali drugi smrtniki, nastal je pravcati run na Narodno banko in jutri že ne bo v srečni Sloveniji robene dvajsetdinarske novčance več. Pojutrašnjem bo morda slavna pošta na isti način izrazila svoje nezaupanje drugim vrstam državnega novca in če postopa sistematično, se bomo v Sloveniji kmalu povrnil k naravnemu gospodarstvu, kajti tudi prelube naše krone so pri pošti že obglavljene... Zdi pa se nam, da bo pošto upravo od njenega junaškega čina še nekoliko glava bolela. Ko bi živeli še v »starih dobrih časih«, bi danes opoldne pošne uprave v Ljubljani menda že ne bilo. Dunaj bi jo bil »razstrelil«. Hvala Bogu, da je Jugoslavija zemlja tistega reda, kjer sme vsak po svoje skrbeti za svoj lastni in za javni blagor.

Neznosne razmere na Koroškem. Iz Borovlj nam pišejo: S smrtjo slovenskega dekana Wieserja in z imenovanjem Nemca Raidla za gosposvetskega župnika in dekana, je vse duhovništvo v Gospi Sveti prešlo v nemške roke. V ustanovni listini se še posebej povdarja, da mora biti župnik, oziroma dekan in oboje kanonika Slovenca, sicer nimajo pravice do fonda, iz katerega se izplačuje duhovščina pri Gospi Sveti. Celovski glavar je kaznoval Bartla Mačana z globo 1000 kron, ker je trdil, da je bila plebiscitna komisija pristranska. Ko je Slovenec dejal, da plebiscitne komisije ni več in da je to ravno tako, kakor če bi mrlič tožil za radi razžaljenja časti, je rekel glavar, da je plebiscitna komisija zapustila take ukaze. Rainer, ali vam ni tudi uka-

zala, postopati pravično in Slovencev ne le ne preganjati, ampak jih žiliti? **Pritožbe zaradi nerednega dostavljanja listov.** Pošto in brzojavno ravnanje poštne uprave, ki je dosedanji glavni uradnik g. Makso Cotič ostal na čelu lista kot politični ravnatelj, medtem ko je bilo prepuščeno glavno uradništvo g. dr. Engelbertu Besednjaku.

Uredništvo Edinosti. Uredništvo tržaške „Edinosti“ naznanja javnosti, „da se ob priliki spopolnitve obojajne uredništva izvršila reorganizacija tako, da je dosedanji glavni urednik g. Makso Cotič ostal na čelu lista kot politični ravnatelj, medtem ko je bilo prepuščeno glavno uradništvo g. dr. Engelbertu Besednjaku.“

Astrologija — ali falotarija. Nek „astrolog“ (t. j. zvezd-oslovec) Voršič (v Mariboru, Gosposka ulica 44) pošilja po svetu letake, češ da zna vse natančno razložiti in povedati o značaju, temperamentu, nagnenju, prošlosti, sedanjosti, prihodnosti, mladosti, ženitvi, zakonskem življenju, otrokih, ljubezenskih zadevah, družinskem življenju, dedščini, prijateljih, sovražnikih, pravadah, loteriji, sreči, nesreči, žalostnih dogodkih, zdravju, stanu, trgovini, špekulaciji, premoženjskih razmerah itd. Treba je navesti podatke — in pa 150 K (kar se seveda plača naprej). Mož trdi, da je astrologija „veda“ in da on vse zna. Ker je še danes mnogo lahkovernih ljudi, opozarjamo na to špekulacijo, da ne bo kdo nasledil „astrologu“, katerega glavna umetnost je spravljati neumnim ljudem denar iz žepa.

Tobak za pipo. Iz Beograda prihaja vest, ki bo zlasti v širokih ljudskih slojih našla priazen odmev. Uprava državnih monopolov je dala predelati navadnejši tobak v Bosni in Hercegovini in bo dala predelati tudi vse tobakni pridelek iz Hrvatske in Vojvodine za — pipo. V Vojvodini in Hrvatski se računa na pridelek dva milijona kilogramov, katere količina bo zadostovala za vso potrebo tobaka za pipo. Ves tobak se pošlje v Slovenijo, kjer se bo po kratki fermentaciji predelal. Tobak za pipo se bo razpečeval v paketih po dve kroni.

Uradniki z anektiranega ozemlja. Vlada namerava v kratkem imenovati komisijo, ki bo proučevala položaj višjih uradnikov z ozemlja, anektiranega po Italiji, od katerih so mnogi pobegnili pred Italijani in nimajo sedaj mesta. Nekateri se vrnejo na stara mesta.

Brzovlak Beograd-Zagreb. Od dne 1. februarja dalje bosta zopet redno vozila brzovlaka št. 5 in 6 na progi Beograd-Zagreb.

Demokratski dom v Beogradu. Demokratski klub in demokratski dijaki so v Beogradu kupili dom, kjer se bodo odslej nahajali prostori kluba in uradništvo „Demokratije“. Demokratski poslanci so v to svrhu darovali vsak po 1000 dinarjev.

Nov incident v Splitu. Zaradi pomenovnega incidenta z nekim italijanskim mornarjem v Splitu, je pozvala vlada

občinstvo, naj ohrani mir in red, ker bo drugače prisiljena proglasiti izjemne odredbe.

Anektirani dalmatinski Jugoslovani v Zadru in a otoku Lastovo se pripravljajo na sodelovanje pri volitvah v italijanski parlament.

Državno tiskarno ustanovi beograjska vlada v Dubrovniku.

Hotel „Troccoli“ v Splitu je kupila tamošnja Trgovska banka v zvezi z J. Culicem. Hotel, ki predstavlja vrednost več milijonov kron, je bil doslej last tujega državljanca.

Balkanske narodne noše. V umetniškem salonu Topič v Pragi so razstavljene balkanske narodne noše. Posebno ženski svet se zanima za te narodne noše. Razstavo so korporativno obiskale tudi nekatere češke in nemške šole.

Lep uspeh koroškega večera v Mariboru. Kljub grehom, ki so jih zagrešili v nedeljo nekateri naši inteligenti in častniki, je materijalni uspeh koroškega večera v Mariboru jako časten. Čisti dobiček znaša 36.111 K 80 v.

Rezervni častniki v Mariboru vabijo na svoj sešatek, ki se bo vršil v petek ob 20. uri 30 min v Narodnem domu. Razpravljajo se bo o aktualnih narodnih vprašanjih in organizaciji slovenskih rezervnih častnikov.

V Mariboru se osnuje pravoslavna cerkvena občina, ki si zgradi svojo cerkev.

Oddaja trafik v Mariboru. Razpisana je do dne 15. februarja oddaja trafik na Okrajni cesti 9 in Obrežni cesti 1. Potrebna je kavgica 1400 kron.

Iz ljubljanskih najemniških krogov smo prejeli ta-le dopis: Svojtčas se je ustanovljalo društvo ljubljanskih stanovanjskih najemnikov in dokaj članov se je že prijavilo in plačalo letni prispevek. Dotični pripravljalni odbor pa sedaj spi in ne vidi, kako se krepko gibljejo naši hišni posestniki. Nujno potrebno je da začne društvo delovati in zastopati naše koristi pri redakciji nove stanovanjske naredbe, ki se nam obeta. Gotovo se da med najemniki in hišnimi posestniki v marsikateri točki doseči sporazum. Hišni posestniki sami obsojajo tiste, ki s svojim postopanjem kvirajo njihov ugled in njihove odnose napram najemnikom. Tak slučaj je s hišo g. Perlesa v Prešernovi ulici, kjer razpadajo že dimniki in kjer se cedi po kletah na desetine globoko gnojnice, da je že vsa hiša zasmrajena. G. Perles tudi zahteva od strank prispevek za električno razsvetljavo stopnic, ki pa nikdar ne gori in prispevek za hišnika, ki ga tudi ni. Seveda nima časa ukvarjati se s svojo razpadajočo hišo, ker bi sicer ne mogel hoditi v Gradec obiskovat svoje sive, ki služijo v nemško-avstrijski vojski.

sv Zupa Ljubljana I. Občni zbor se vrši dne 2. čana ob 14. uri popoldne v realni telovadnici. Predpoldne ob devetih seja prednajaškega zbora istotam — Zupno predsedstvo.

Zdravstveno stanje v Ljubljani. V mestni občini ljubljanski se je v dobi od dne 16. do dne 22. januarja t. l. narodilo 25 otrok (med njimi 4 mrtvorodjeni), umrlo pa je 31 oseb (15 moškega in 16 ženskega spola). Vseled nalezljivih bolezni sta oboleli dve osebi, in sicer ena za davico in ena za škrlatinko.

Mutec po šestnajstih letih zopet spregovoril. V Dalmaciji se je te dni pripetil zanimiv slučaj. V okolici Omisla je pred 16. leti nekdo Josu Čagalji bil aseniran k vojni mornarici. V Pulju je zbolel na legarju ter popolnoma izgubil dar govora. Bil je vsled tega od-

Sveti Sava.

Da živimo u bratskoj slozi, Sveti Sava nam pomoz!

Srbska pesem o sv. Savi.

Danes se slavi v pravoslavnem delu našega naroda praznik sv. Sava. Ta praznik je bil doslej nam malo znan, srbski rod pa ga je od nekdaj slavil z velikimi svečanostmi, saj je to praznik »srbskega učitelja«. Zato je ta praznik posebno občutila srbska šola, ki ji je sv. Sava patron in je to največji šolski praznik v letu. Istotako pa ga slavi tudi srbska cerkev, saj je sv. Sava njen ustanovitelj, prvi srbski patrijarh in začetnik srbske cerkvene književnosti.

Sv. Sava je bil sin kralja Nemanje (1169—1196). Nemanja je bil prvi srbski kralj. Srbi so namreč, kakor drugi slovanski narodi, živeli razdeljeni po zadržkih, ki so jim načelovali župani. Zato so bili dolgo pod grškim gospodstvom. Da bi se Srbi ne osvobodili, so jim kralji sami postavljali svoje župane, ki so jih tudi odstavljali, če se niso pokorili. Polotaj Srbov v tej dobi je precej podobno slovenskemu za časa korotanski vojvod. Kakor smo bili mi cerkveno in državno odvisni od Nemcev, tako so bili oni odvisni od Gr-

kov. Grki pa niso mogli obvladati vse zemlje, zato so se pojavljale tu in tam samostojne državice in tako je Nemanja združil okoli sebe nekaj okrajev, najprej v Raški in Novem Pazaru, v Zeti (Podgorica) in pozneje pokrajine okoli Ibra, leskovski okraj itd. Posrečilo se mu je premagati Grke in posamezne župane, ki so bili grški zaveznički in tako je postal samostojen vladar. Grki so ga sicer z vojsko prisilili, da jim bo poslušen, vendar je mogel svobodno urejati svojo državo. Takrat so se pojavili bogomili, verska sekta, ki je bila proti vsaki državni oblasti. Nemanja je pregnal bogomile iz svojih pokrajin in odšli so v Hercegovino. Nastala je zopet vojna med Nemanjo in Grki, toda nazadnje je prišlo do sprave: Nemanjev sin Stevan se je poročil z grško princeso in tako je nastalo prijateljstvo med obema državama. Da bi se mogle srbske dežele lepše razvijati, je Nemanja na stara leta odšel v samostan in je prepustil vladu Stevanu. Narodna pesem srbska je ohranila Nemanjo v najlepšem spominu, kajti zidal je cerkve, gradil mostove in stavil je zadušbine — samostane. Najlepša sta Studenica in slavni Hilindar na Sveti gori. Nemanja je živel do smrti pod imenom Simeon kot menih v

Hilindaru in je tam leta 1200. umrl. Nemanja je imel tri sinove: Stevana, Vukana in Rastka. Stevan, ki je zavladal za njim, je bil prvi kronani srbski kralj in s imenuje Stevan Prvo-venčani. Za njim so vladali 4 Nemanjiči: Uroš, Mijutin, Stevan in Dušan, ki je postal najmočnejši srbski vladar pod imenom car Dušan Silni († 1355). Med Stevanom in Vukanom je po smrti Nemanje nastal spor, a Srbi so se postavili na stran Stevana, ki je utrdil svojo državo. Pri tem mu je pomagal brat Rastko, ki je bil med tem odšel v samostan in je postal sv. Sava.

Legenda pripoveduje, da je Rastko kot mlad deček zbežal z menihi v Sveto Gore, ki so prišli k njegovemu očetu ter se »pokaludžerili«, redno so ga mogli očetovi odposlanci odpeljati domov. Dal jim je v pot svojo kmečevsko obleko in — odstrižene lase...

Rastko, ki je v samostanu sprejel ime Sava, je posvetil ves svoj čas knjigam, ki jih je našel v samostanu. To so bile one knjige, ki sta jih svojčas prinesla Ciril in Metod na Vel. Moravo in v našo Panonijo h Koču in so se pozneje na Bolgarskem in po raznih samostanih prepisovale: Sveto pismo, evangelij, življenje svetnikov itd. Legenda pripoveduje,

da je hodil Sava bos kakor sv. Janez Krstnik, da je spal na tleh deskah in je jedel suh kruh. Nemanja mu je pošiljal denar, da ga je delil med uboge. Ko pa se je Nemanja odrekel vladi, je prišel za svojim sinom na Sveto goro. Tu je našel razvaline starega grškega samostana Hilindara in je dobil od grškega carja dovoljenje, da iz teh razvalin zgradi srbski »amostan. Sava je postal predstojnik tega samostana — Nemanja pa je ostal v njem kot menih do smrti.

Ko je nastal spor med Stevanom in Vukanom, sta brata pozvala Sava, da naj se vrne z očetovim truplom v Srbijo. Sava je prišel, pomiril je brata, ki sta se zaklela nad očetovim truplom, da bosta složna in Nemanjo so pokopali v Studenici. Sava je postal tu predstojnik. Ljubil je preproste ljudi, rad je hodil med narod in je učil ljudi krščanskih resnic, priporočal jim je, naj se ljubijo in naj se uče koristnih stvari. Pripoveduje se, da je Sava učil kmete, naj orjejo od obeh strani, dočim so prej orali samo na eni strani; istotako je učil škafke, da naj tko vezoma itd. Bil je torej pravi učitelj svojega naroda. Kjer je bilo mogoče, je ustanovil pri cerkvi ali samostanu šole, da so menihi učili mladino čitanja in

pisanja. To so bile prve srbske šole. Poleg tega je bil najboljši svetovalec svojemu bratu Stevanu, ki je po njegovih nasvetih urejal državo. Bil je tudi posredovalec med Srbi in sosedji in je zabranil nepotrebne boje ter tako rešil srbsko zemljo nesreče, da se je v miru razvijala. Pravoslavje je bilo do takrat le deloma utrjeno med srbskim narodom, grška in rimska cerkev sta se tu borili za prvenstvo. Zaio je Sava v dogovoru z bratom Stevanom odšel k grškemu patrijarhu v Nikejo (v Mali Aziji) in ga je prosil, da naj dá Srbov srbskega nadškofa in če on umre, naj srbski škofje izvolijo iz svoje srede glavarja srbske cerkve. (Doslje so bili v Srbiji grški nadškofje.) Patrijarh je na to pristal in je imenoval Sava za prvega srbskega nadškofa. Tako je srbska cerkev postala samostojna in neodvisna od grške (1222). Arhiepiskop Sava pa je pisal knjige in zakone in z umno roko vodil svoj narod na poti prosvete.

Sava je dvakrat potoval v Jeruzalem, kjer se je poklonil božjemu grobu in »vsi narodi so se mu tam poklonili kakor božjemu poslaniku«. Ko se je drugič vračal domov, je šel preko Bolgarije. Bolgarski car ga je lepo sprejel in ga prosil, naj na Bo-

puščen iz mornarice. Vrnili se je domu ter se pozneje oženil. Pred nekaterimi tedni pa je zopet obolel na legariju. Za časa boleznj pa je na zaupanje svojcev začel izgovarjati posamezne besede in bolj ko se je bolezen bližala koncu, tem razločnejše je govoril. V par tednih se mu je dar govora popolnoma povrnil.

Zagoreni umor v Prekmurju. Iz Maribora nam poročajo: Pri Lendavi je bil od neznanih storilcev umorjen poročnik tamošnje posadke. Vzrok so neznani. Oblasti z vso energijo zasledujejo sledove storilcev, ki vodijo v nekatere okoliške vasi. Umor je vzbudil veliko razburjenje. Podrobnosti še niso znane.

Tatvina. Gospej Katinki dr. Černefovi je bil iz spalne sobe ukraden dragocen prstan z briljanti v vrednosti 30.000 kron. Tatvine sumljiva je neka služkinja, ki je potem takoj zapustila službo.

Težke opekljine je dobil Franjo Ninčeli, leto star posestnikov sin na Jezici št. 36, ki ga je z vrelo vodo obli- lila njegova sestrična. Prepeljali so ga v javno bolnico.

Obsojeni goljufi. V Sarajevu se je vršila dne 24. t. m. razprava proti Obrensteinu, Ostricu in drugim, veči- nomu judom, ki so obtoženi, da so s pri- krivanjem velike množice starih čev- ljev ogoljufali ravnateljstvo vojnega plena. Pri preiskavi se je dognalo, da so države oškodovali za približno 200 tisoč kron. Obsojeni so bili vsi na šest mesecev zapora in na 30.000 kron globe.

Nesreča na lovu. V Sremljah na Stajerskem se je dne 22. t. m. zgodila usodna nesreča. Postrančev sin Ježe Petan iz Sremelj je na lovu vsled ne- srečnega slučaja ustrelil svojega pri- jatelja, nadučitelja Dragotina Rum- preta. Strel ga je zadell smrtonosno. Nadučitelj je čez nekoliko minut umrl.

Namesto sladkorja kupila sol. Kme- tica Manda Kokotović je prišla v ne- ko zagrebško krčmo, kjer ji je nezna- na ženska prodala 30 kilogramov sla- dkorja za 880 kron. Doma je na žalost opazila, da je v vreči namesto sla- dkorja — sol.

Predpusi.

p 11. Umetniška noč se vrši dne 31. januarja 1921 v vseh prostorih Na- rodnega doma. Začetek ob 21. uri. Vstopnina znaša 80 kron za vse pro- store! Prenotacije vsak dan od 14. do 18. ure v pisarni Udruženja gledali- škij igralcev (Dramsko gledališče).

p Umetniška noč bo reduta, kakršne menda v Ljubljani še ni bilo. Oprema, razdelitev prostorov, umetniške deka- racije bodo nekaj posebnega. Ze sedaj jih prihajajo radovedneži ogledovat, vendar niso pripuščeni. Po mestu je razvešanih mnogo originalnih plakat- nih risb umetnikov, ki vzbujajo splošno pozornost.

p Lovski ples. Lovski ples, ki se vrši na Svečnico dne 2. februarja v vseh prostorih Narodnega doma, bo najlep- ša prireditev ves letošnje plesne sezone. Vabil se ne bo nikomur razposiljalo. Pride naj vsakdo, komur je nemotena in neovirana zabava ljuba. Ker se vrši na Svečnico popoldne občni zbor Slo- venskega lovskega društva, imajo vsi člani omenjenega društva polovično vožnjo.

gojavljenje služi službo božjo. Sava je tej prošnji ugodil, v velikem mra- zu pa se je prehladil in je umrl v Tr- novu (12. jan. 1236). Bil je začasno pokopan v Trnovu, potem pa so ga prenesli v samostan Mileševo v Sr- biji. Tu je počivalo njegovo truplo nad 300 let. Med tem so Turki po- bitli na Kosovem polju (1389) pod- jarmili Srbijo. Srbi so tako spoštovali spomin svojega učitelja in ustanov- itelja narodne cerkve, da so vsako leto romale neštete množice na nje- gov grob. Turkom to ni bilo po vo- lji. Sipan paša je hotel zamoriti spo- min na srbskega narodnega sveika, dal je prepeljati njegovo truplo na Vračar pri Beogradu in ga je dal tam težgati, pepel pa raztrositi po vetru.

Praznik prvega srbskega prosvet- itelja, arhiepiskopa in književnika se je slavil med srbskim narodom ved- no na slovesen način. Tudi ob naj- hujših časih turške sužnosti. Ko je propadla srbska država — ostala je samostojna srbska cerkev. Car Du- šan Silni je leta 1346. povzdignil srbskega episkopa v patrijarha in turško nasilje srbske cerkve ni moglo uničiti. Cerkev je postala zavetišče srbske državne in narodne misli. Nje središče je bilo prvotno v Peči, po- tem se je razcepila (Srem-Karlovci).

Naval na „Narodno banko“.

Positno ravnateljstvo je z okrožno brzojavko št. 2879/11a z dne 23. t. m. službeno obvestilo vse račne urade o falzifikatih 20dinarskih bankovcev in ne oziraje se na uradno objavo in uradni popis falzifikatov, odredilo kratko siedeče: „Uradi naj ustavijo začasni sprejem 20dinarskih banko- vcev, dokler ne dobijo natančnega po- pisa falzifikatov“. Na podlagi te krož- nice so vsi poštni uradi in poštne bla- gajne začeli odklanjati 20dinarske bankovce. O tem ukrepu javnost ni bi- la obveščena, ampak se je kratkoma- lo vsaki stranki pri blagajnah posebej sporočilo naravnost, nezasišano de- jstvo, da kraljeva pošta kot državni urad ne priznava več državnega de- narja! To je naravno vplivalo zelo raz- burljivo na javnost, predvsem pa na trgovske in obrtniške kroge. Pošti so sledili privatni zavodi in predvčerajš- njim so počele tudi banke odklanjati 20dinarske novčance. Takoj so jim se- veda sledili trgovci in prodajalci, in kmalu tudi branjeve na trgu. Stran- ke so začele prihajati na podružnico „Narodne banke“ ter zahtevale zame- njavo. Banka je želji radevolje ugodila. Ze večraj se je zamenjalo za več tisoč 20dinarskih novčanic. Predanji- je bilo tudi nekaj falzifikatov. Tekom dneva se je stvar raznesla v najširše sloje in danes je po mestu zavladalo veliko razburjenje. Kdor je imel 20di- narsko novčnico je hitel v Narodno banko.

Ze ob zgodnjih jutranjih urah dav- no pred otvoritvijo banke se je zbrala pred palačo banke precejšnja groma- lučja. Kmetov in gospodov, ženic e tor- bičami in gospodinjam s pompadurami. Vsi so razpravljali samo o falzifikatih in o zamenjavi. Nekateri so se dremali tik do vrat, da bi preje bili rešeni tež- ke skrbi, če so tudi njih novčnice — falzifikati. Mnogi so imeli polne de- narnice teh usodnih bankovcev, svojih in zaupanih.

Čim so se vrata bančnega poslojpa otvorila in so se odprle blagajne, že se je vsula vsa ta množica, prerivajo- č in suvajoč se v uradne prostore. Vo- dstvo podružnice je bilo primorano, po- klicati policijsko stražo, da je vzdrže- vala vse dopolne red. Ljudje so se postavili po stopnicah in nestrpno pričakovali, kdaj pridejo na vrsto.

V banki so otvorili dve blagajni, ki- si sprejemali vse dopolne samo 20- dinarske novčnice v zamenjavo. Pri zamenjavi postopa banka tako-le: Za prave 20dinarske novčnice izplača te- mu odgovarjajoči znesek v drugih no- včnicah. Falzifikate banka odvzame stranki, ki prejme za to začasno potrdi- ljo. Falzifikati se seveda ne hanovi- rajo. Zamenjava 20dinarskih banko- vcev se vrši vsak dan od 8. do pol 12. ure dopolne. Podružnica Narodne banke iz Beograda eider še ni prejela nikakih uradnih navodil, ka- ko naj odtegne te novčnice javnemu prometu, toda gotovo je, da že danes podružnica ne izdaja nobenih 20dinar- skih novčanic več v promet.

Naval na banko je trajal vse dopol- dne, okoli 500 strankam so zamenjali približno 25000 komadov 20dinarskih novčanic. Od teh je bilo 27 falzifika- tov. Prvotno razburjenje se je tekot dneva zelo poglobilo, ko so ljudje vidli, da banka postopa zelo kulantno in pravilno. Tudi se teh novčanic ne na- haja mnogo v prometu.

Ljubezen do šole in knjige je ostala v srcu srbskega naroda in ime sveiega Save je živelo med ljudstvom, ki je v njem častilo svojega narodnega svetnika. Ko je bila pred nekaj me- seci v Srem-Karlovcih proglašena srbska patrijarhija, je bilo obnov- ljeno delo tega duševnega srbskega voditelja — in letos se slavi njegov spomin daleč preko mej, kjer je ši- ril luč prosvete.

Srbska žola je od nekdanj slavila ta praznik na poseben način, s tem, da so bili ob tej priliki obdarovani pri- dni otroci in da se je poskrbelo za ubožne. Srbska cerkev ima o svetem Savi lepo pesem, ki ga slavi kot učitelja. S tem se letos tudi mi pridru- žujemo našim pravoslavnim bratom in slavimo spomin sv. Save.

Prosveta.

— **Koncert Glasbene Matice** se ponovi v ponedeljek, dne 31. t. m. Vstopnice v predprodaji v trafikih v Prešernovi ulici.

— **Pevski zbor Glasbene Matice** ima v petek 28. t. m. ob osmih zvečer kratko slušnjo v dvorani Glasbene Matice. Koncert se ponovi v ponedeljek dne 31. t. m.

— **Iz jugoslovanskega vstajanja.** (Aus dem südslavischen Risorgimen-

— **Naša trgovinske agencije v ino- zemstvu.** Radi informacije objavljamo popis in adresse naših trgovinskih a- gencij v tujih državah: 1. **Milan.** Ad- resna: Agencija Commerciale, Milan, Via Nerone 4. — 2. **Sej:** Voja Petković; 2. **Napoli.** Agencija Commerciale Pri- vilegiata V. Petković ufficio da Napoli, Via Viceroy Russo 3; 3. **Zeneva.** Agenc- ie Officielle de Commerce du Royaume des Serbes, Croates et Slovenes, Co- neve (Suisse) 41. Boulevard Georges Favon. Sef: Nikola Petrović; 4. **Lon- don.** Privileged Commercial Agency of the Kingdom of the Serbs, Croates and Slovenes, London (2), Henrietta street, Convent Garden. Adresa za depeše: Jugoslav — London. Sef Čeda Mi- lavić; 5. **Marselj.** Agencie Commer- ciale Privilegiee du Royaume des Ser- bes, Croates et Slovenes, Marseille 19, Rue Paradis; za depeše: Serbogne — Marseille. Sef: Mihajlović in Le- sić; 6. **Barcelona.** Succursale de l'A- gencie Commerciale Privilegiee du Ro- yume des Serbes, Croates et Slovenes — Barcelona (Espagne) 45, Rambla Catalana; 7. **Salon.** Agencie Commer- ciale Privilegiee du Royaume des Ser- bes, Croates et Slovenes a Salonique. Banque Serbe („Zadruga de Belgrade“), Succursale de Salonique; 8. **Port Said.** Agencie Commerciale Pri- vilegiee du Royaume des Serbes Croates et Slovenes — Port-Said, Egypte. Sef: Djuro Vojvodić; 9. **Tunis.** Agencie Com- merciale Privilegiee du Royaume des Serbes, Croates et Slovenes, Tunis. Sef: Svetislav Majner; 10. **Alžir.** Agencie Franco-Yugoslave. — Alger (Algerie), 19, Rue Miquel; adresa telefo- na: Tefat — Alger. Sef: Zivojin Alek- sić; 11. **Tunis.** Sef agencije Čedomir Sardella iz Banje Luke; 12. **Pariz** (naslov kakor zgoraj). Sef: Jovan Pe- trović, trg. član pariške firme Jov. Pe- trović in Komp.; 13. **Dunaj.** Sef: Mi- loje Simić; 14. **Kairo** (Egypte). Sef: Antun Bljanki; 15. **Anversa.** Sef: Oas- ton Altoa.

— **Žitni trg v Novem Sadu.** Pšenica 970 do 1000, rž 910 do 930, oves 290 do 300, ječmen 520 do 540, koruza 350 do 358. Moka nularica 14.80 do 15.20.

— **Kronskih bankovcev ne sprejema- jo v Karlovcu.** Banke v Karlovcu so sklenile, da ne bodo več sprejemale 1, 2- in 10kronskih bankovcev, ker so že popolnoma poplavljeni z njimi.

— **Beotinska tvornica pride v angle- ške roke?** Budimpeštanski listi po- čajo, da bodo beotinsko tvornico ce- menta v Sremu kupili Angličji in pla- čali po 5 funtov za delnico.

— **Trasiranje prekmurske zveze.** Trasiranje proge Murska-Sobota-Ver- žej — Križevci — Ljutomer — Veličane — Ormož je prometno ministrtvo že od- obrilo. V Ljutomeru se ustanovi v to svrhu gradbeni selukija.

— **Dolenjske železnice.** Vrnitev go- tovine dne 10. decembra 1920 izreba- nih 4 % prioritetnih obligacij Dolen- skih železnice iz leta 1892., št. 68, 80, 234, 466, 521, 700, 878, 1211 in 1360 se vrši izza dne 1. februarja pri Kranj- ski hranilnici v Ljubljani, kjer se bo vnovčeval tudi dne 1. decembra 1920. zapadli kupon št. 57 omenjenih priori- tetnih obligacij.

— **Trgovina Anglije s srednjo Evro- po.** Na konferenci angleških veletrgov- cev v Londonu je znani finančni stro- kovljak Sir Movethen govoril o sred- nih, kako obnoviti trgovske stike s srednjo Evropo, ki je najboljša odjema- lišče za angleško industrijo. — Pri

liih južnih deželah. Obe omenjeni fil- harmoniji priredita v Pragi tekot zim- ske sezone „Jugoslavanski večer“.

— **Jubilje gospe Irma Polakove.** Naša rojakinja gospa Irma Polakova slavi v kratkem 25letni jubilej, odkar deluje na umetniškem polju. Nekoliko sezon je delovala na ljubljanskem na- rodnem gledališču, pozneje pa se je posvetila hrvatski pozornici v Zagrebu, kjer je s svojim krasnim glasom osveže- vala melodramski in vaudevilski re- pertoar ter po svojem umetniškem tem- peramentu zastopala subreitsko stroko tako sijajno, da so hrvatsko gledališče po pravici zavdale tudi pozornice več- jih narodov.

— **„Vidov dan“.** Pričetkom februar- ja začne jugoslov. napr. akad. omladina v Ljubljani in Zagrebu izdajati štiri- najstrednevnik „Vidov dan“, list za kul- turno orijentacijo jugoslov. napr. akad. omladine List bo poleg dijaških, dru- štenih, univerzitetnih vesti v Jugosla- viji in izven nje prinašal tudi idejne članke; sploh bo radikalno posegel v današnje politične, socialne in kulturne razmere v naši kraljevini. List bo stro- go jugoslovanski in radikalno napre- den. Poedina številka stane 50 parov, naročnina za celo leto 10 dinarjev. Uredništvo in uprava se nahaja v Ljub- ljani, Narodni dom I. nadstropje.

— **Monahovski muzej** je prešel kot dar monahovega kneza v last fran- coske republike. Znameniti muzej ve-

Gospodarstvo

plačilni nemožnosti srednjeevropskih držav je edino sredstvo gospodarski kredit, katerega mora dati angleška industrija obubožani Evropi in po- vzgida trgovskega duha.

— **Novo rudarsko podjetje.** Gospod Anton Pesek je kupil od Lappovih de- dičev prenogokop v Ključarovcih pri Ormožu.

— **Revizija carinske tarife in želez- niških prevoznih tarif.** Trgovska in obrtniška zbornica pozivlja vse inter- esente ki do sedaj še niso predložili svojih konkretnih predlogov za revizijo vvoznih in izvoznih carin in železniške tarife, da ji nemudoma sporočijo za- davne želje, da jih bo zbornica mogla po svojem delegatu predložiti v raz- pravo v državnem Gospodarskem sve- tu. Predlogi morajo biti opremljeni s konkretnimi podatki, kalkulacijo in po- možnostmi z dokumenti, ki se bodo inter- esantom po uporabi vrnili. Predloge je poslati zbornici najpozneje do 30. jan- uarja t. l. — Seja državnega Gospo- darskega sveta se vrši od 3. do 5. fe- bruarja v Beogradu.

— **Gospodarski svet.** Gospodar- ske korporacije in organizacije v Ljub- ljani so se dne 25. t. m. zbrale na po- ziv trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani k posvetovanju v namen, da zavzamejo stališče glede aktualnih davčnih vprašanj. Po poročilu zborni- čnega tajnika dr. Windischerja se je sklenilo, vložiti spomenico na finančno ministrtva zaradi izpremembe dav- nih glede novih eksekucijskih pristojlin v davčnem opominjevalnem in ručnem postopanju. Nadalje se je sklenilo vi- žiti na pristojna mesta spomenico, ki se peča z nujno potrebo reforme plača- rine, ki začeva privatne uslužbence se- daj v preobčutni meri. Hkratu se je sklenilo opozoriti finančno upravo na posledice razpisa delegacije ministr- stva financ z dne 18. decem. 1920., ki določa, da se bodo prisilno izterjevali tudi davki, odnadaajoči na dobo od dne 1. januarja 1921. do 31. maja 1921 in v tej dobi naknadno predpisani davki za prejšnja leta ter da je za leto 1920/21 še nepredpisane davke plačati po viši- ni zadnjega definitivnega predpisa. Končno so se zbrani zastopniki gos- podarskih korporacij posvetovali o kor- akih, ki jih je storiti zaradi predpisov davka na vojne dobičke. Upravičenost tega davka se priznava, ali obstoječa določila so taka, da grede preko raz- umne mere.

Borza 26. januarja

Zagreb, devize: Berlin 252 do 254, Milan 530 do 535, London 535 do 540, Newyork 142, Pariz 1060 do 1080, Praga 192 do 194, Svica 2350, Dunaj 24 do 24,30. Valute: dolar 141,50 do 142, avstr. krona 24 do 25, lev 160, rublj. 60 do 65, funti 530 do 540, franki 1000 do 1050, napoleon- dori 478 do 479, marke 235 do 237, leji 198 do 202, lire 515 do 520, tur- ške zlate lire 525 do 530.

	denar	blago
Banka za Primorje	1000	
Trg. obrt banka	870	385
Banka Brod na Savi	270	272
Jadranska banka	1750	1800
Jugoslavenska banka	588	595
Narodna banka	640	645
Hrv. eskomptna	1550	
Rečka pučka	475	420
Slavonia	1500	
Gutman	1500	
Praščediona	9250	3800
Narodna šumska ind.	765	795

Poljedelska banka . . . 107 108
Dubrovački parobr. dr. . . 8100
Srpska banka . . . 780 740
Ljubljanska kred. banka . . . 900 910
„Joraniu“ . . . 765 800
Eksplotacija drva . . . 1550 1575
Dunaj, devize: Zagreb 400 do 404, Beograd 16.85 do 17.05, Berlin 5.475 do 5.53, Budimpešta 116 do 118, Bu- dinoje karešta 835 do 845, London 2365 do 2445, Milan 2235 do 2255, Newyork 623 do 627, Pariz 4380 do 4420, Pra- ga 804 do 810, Sofija 750 do 760, Krakovo 76 do 78, Zürich 9650 do 9710. Valute: dolarji 618 do 622, bol- garski levi 740 do 750, nemške marke 1046 do 1052, funti 2325 do 2345, francoski franki 4370 do 4410, italij. lire 2225 do 2245, jugoslovanske no- te 1678 do 1698, poljske marke 82 do 84, leji 820 do 830, švicarski franki 9650 do 9710, češkoslovaške krone 808 do 814, ogrske krone 117.50 do 119.50, Romanov rubelj 327 do 328.

Praga, devize: Beograd 209 do 211, Berlin 127.5 do 128.75, Bukarešta 104.25 do 105.75, Sofija 95 do 96, Zü- rich 1208.50 do 1211.50, Milan 281 do 283, Pariz 534.50 do 537.50, Lon- don 290 do 293, Newyork 75.50 do 76.50, Dunaj 12.50 do 13.50, Zagreb 52 do 53, Varšava 9.50 do 10.50, Bu- dimpešta 14.50 do 15.50. Valute: ju- goslovanske note 200 do 202, marke 127.25 do 128.75, leji 104.25 do 105.75, levi 90.75 do 91.75, švicarski franki 1203.50 do 1206.50, lire 278 do 280, francoski franki 531.50 do 534.50, funti 291 do 293, dolarji 74.50 do 75.50. Žigovane avstrijske krone 12.50 do 13.50 poljske marke 8.50 do 9.50.

Berlin, devize: Italija 213.75 do 214.25, London 215.25 do 215.75, Newyork 56.24 do 57.06, Pariz 405.55 do 406.45, Praga 78.025 do 78.225, Budimpešta 11.73 do 11.77.
Zürich, devize: Berlin 10.80, New- york 633.5, London 24.05, Pariz 44.10, Milan 23.10, Praga 8.75, Budime- šta 12.75, Zagreb 4.5, Varšava 0.75, Dunaj 11.75, avstrijske žigovane krone 1.25.

Vremensko poročilo.

Dne		Čas opaz.	Temper.	Relativna vlaž.	Vetrovi	Nahč.
26. jan.	7. ur.	741.8	+ 8.2	81	sl. izp.	oblačno
26. jan.	14. ur.	749.2	+ 3.7	83	brz. vetra	sl. jug. val.
26. jan.	21. ur.	706.5	+ 8	85		

Srednja včasna temperatura 8.8, normalna 4.0
Vremenska napoved: vol. obl. južn. vreme
Nolice zahod ob 7.00 zanaša ob 16.00

Ste prehlajeni? Imate bolečine v prsih? V grlu? Ali kašljate? Imate nahod? — Dobri prijatelji v takih hudih dneh Vam je Fellerjev Elza- fluid! Šest dvojnatih ali dve veliki specialni steklenici 42 K. Državna trošarina posebe. — Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine. Ena steklenica 9 K.

Slaba hrana Vam je pokvarila želo- dec? Fellerjeve prave Elsa-kroglice ga spravijo v red! 6 škatlic 18 K. Omot in pošnina posebej, a najceneje. — Eugen V. Feller, Stubica donja, Elsa- trg št. 351, Hrvatska. 436 B.

KDOR JUGOSLOVAN, TA „MA- TICE“ ČLANI!

buje mnogo najdnim iz predhistorijske dobe.

— **„La petite revue“** broj 3 izišao je. List je namenjen svima, koji uče fran- cuski; izlazi mesečno i stoji na godi- nu K 60.—. Izdaje ga „Nakladna knji- žara d. d. Zagreb. Preradovićev trg br. 4.“

— **Milan Zuna**, bivši kapelnik za- grebske opere je imenovan za ravnate- lja češkoslovaške narodne opere v Bra- tislavi.

— **Naša mladinska literatura.** Pišejo nam: Modernemu človeku mora biti jasno, da je vsaka knjiga velikih pisat- eljev, samo da umstveno ni pretežav- na, primerna tudi za otroke. Pri nas pa se je ugnezdila razvada, da se pro- izvaja za mladino neko posebno berilo, ki je ponekod tako plehko, bedasto in priskutno in brez vsega umetniškega zanosa, da je treba javno in sočno opozoriti na te nedostatke. Nekateri pi- satelji mislijo ustreči otrokom in mor- da da se komu drugemu, ako naznoma- jo v svoje pesmice in povesti toliko „Jezuškov“, „oltarčkov“ in „angel- čkov“, da se človeku kar tema dela in da jih sam Anton Martin Slomšek ni navlekel toliko skupaj kakor ti ljudje. Ali mislijo, da je to poezija? Ali mi- silijo, da je to otroški naravi primer- no? Otroci hrepeni po prirodi, ljubezni in razvedrilu, igri, lepoti, a ne po le- senih svetnikih in kaplanovi palici. To naj pominjo tudi nekateri „Zvončkov“ pesniki. — Učitelj.

Popisi falsifikatov dvajsetdinarskih bankovcev.

V poslednjem času se je pojavilo četrto falzifikatov dvajsetdinarskih bankovcev. V znanje in ravnanje občinstva se tukaj priobčuje njih popis.

Popis falzifikata št. 1.

Velikost klišaja na licu bankovca je v širini in v višini ista kakor pri pravem. Na hrbtu je falzifikat za 2-5 mm v širini in za 0-5 mm v višini manjši od pravega bankovca.

Barve: Na licu pravega bankovca je splošna barva bolj rdečkasta nego na falzifikatu. Zeleni odtisk je na pravem bankovcu olivast, na falzifikatu pa je zeleno-grahast. Na hrbtu je rdeče ozadje pri originalu mnogo bolj zamolklo nego pri falzifikatu. Modri odtisk je na falzifikatu jasno modre barve, na originalu pa grahasto moder.

Odtisk klišaja: Na licu originalnega bankovca so konture popolnoma jasne, a se spajajo z ozadjem, toda tako, da se vendarle ne izgubljajo med tankimi vzporednimi črtami, ki tvorijo ozadje. Na falzifikatu se konture lomijo pod tankimi črtami ozadja ter se čisto izgubljajo pod njimi.

Na hrbtu ima modri narisek pri falzifikatu mnogo manj detailov na polju in v klasji nego na pravem bankovcu. Rdeče ozadje se na falzifikatu, dasi je dosti slabotnejše nego na originalu, odraža močnejše.

Razlike v detailih: Razlike v detailih so mnogoštevilne na licu, večinoma pa so manjše važnosti; kdor je malo vajen pazno preizkušati bankovce, jih niti ne opazi. Najvažnejše za občinstvo so: Na klobuku zadnjega kmeta se na pravem bankovcu razločno opazajo okrajki; na falzifikatu ima ta kmet nekakšno kapico brez okrajkov. Srajca je na pravem bankovcu osenčena mnogo bolj nego na falzifikatu. Drevje v ozadju originalnega bankovca se izgublja v podnožju planin, pri falzifikatu pa se jasno odraža. Volova glava nima na falzifikatu prav nobene sence. Vobeč so na falzifikatu konture jako ostre, na originalu pa se stapljajo.

Popis falzifikata št. 2.

Klišé ponarejenega bankovca je v širini za 1 mm manjši od originala. V višini je za 0-75 mm večji. Na hrbtu je istotako falzifikat v širini za 1 mm manjši od originala, v višini pa za 0-75 mm večji.

Barva na licu: Opisana barva falzifikata je jako podobna pravemu bankovcu, toda gravura, ki jo tvorijo valovite vzporedne črte, se odraža tako, da se glavni motiv skoro popolnoma izgublja pod njo. Nekateri bankovci te izdaje so natisnjeni s toliko količino barve, da je njih splošna polt jako zamolkla. Bankovec je videti, kakor bi bil zaradi tega zamazan.

Na hrbtu je modra barva bolj zamolkla na falzifikatu nego na pravem bankovcu. Rdeča barva je živješa.

Odtisk klišaja: Na licu je jako slab in zamazan, tako da detailov na okviru skoro ni mogoče razločevati. Valovite vzporedne črte skoro popolnoma zakrivajo glavni narisek. Napisi so slabi in nepravilno razporejeni.

Na hrbtu: Odtisk je istotako jako slab in zamazan; detaili nariska se ne vidijo. Rdeči narisek v reliefu v ozadju se skoro ne vidi.

Razlike v detailih: Vsi detaili se vidno razlikujejo. Bele križaste črte na licu falzifikata so jako široke. Te linije se ne vidijo, ali pa jih ni v kvadratih, ki obkrožajo številke 20. Črke zgornjega napisa so premalo in slabo odtisnjene. Beseda „Finansija“ je napisana z enim rimskim I. Hrabet

je vobeč jako lisast. Stebla klasja so preširoka. Vzporedne rdeče črte so slabo izdelane.

Popis falzifikata št. 3.

Klišé na licu ponarejenega bankovca je za 0-3 mm manjši od pravega, višina pa je ista. Na hrbtu je falzifikat v širini za 2 mm, v višini pa za 1 mm manjši od originalnega bankovca.

Barve: Na licu bankovca te izdaje se barve razmeroma ujemajo z barvami pravega bankovca.

Na hrbtu je modri odtisk bolj zanolkel, rdeča podloga pa prevladuje na falzifikatu manj nego na pravem bankovcu.

Odtisk klišaja: Odtisk falzifikata se jako razlikuje od odtiska originalnega bankovca. Vendar pa je odtisk na tem bankovcu vobeč boljši nego odtisk falzifikata druge izdaje.

Na licu je odtisk jako grob. Gravura, ki jo sestavljajo valovite vzporedne črte, tudi preveč obvladuje druge nariske, model glavnega motiva pa je izdelan jako slabo. Oblaki na nebu in planine nimajo sence; zato je videti nebo preveč prazno. Okvir in njegovi ukrasi so izdelani dosti dobro na onih bankovcih, kjer je natisk dobro izvršen.

Na hrbtu je modri odtisk grob, osenčen mnogo močnejše nego na pravem bankovcu. Rdeče ozadje prevladuje mnogo manj nego na pravem bankovcu.

Razlike v detailih so jako mnogoštevilne. Na licu falzifikata skoro ni razlikovati drevja v ozadju, dočim se na pravem bankovcu dobro vidi.

Detailov na polju pri falzifikatu sploh ni.

Na hrbtu ima zemlja na falzifikatu istotako mnogo manj detailov nego na pravem bankovcu. Žito se težko razločuje, ker nima sence. Relief, ki predstavlja zoro, je slabo uspel.

Popis falzifikata št. 4.

Narisek tega ponarejenega bankovca se razlikuje od pravega, bodisi na licu ali na hrbtu, samo v nekaterih jako drobnih detailih, ki utegnejo biti izvedeni tudi s slabim tiskom (preveč ali premalo barve, slaba tiskalnica itd.).

Velikost nariska tega ponarejenega bankovca se popolnoma ujema z nariskom pravega bankovca, razen na hrbtu, kjer je primeroma za 0-6 mm višji od pravega bankovca.

Po svojem papirju se ponarejeni bankovec popolnoma razlikuje od pravega. Pri ponarejenem bankovcu je papir mnogo bolj bel, kar lahko zapaziš, če k robu ponarejenega bankovca položiš pravi bankovec ali če oba bankovca preizkusiš glede prozornosti. Papir ponarejenega bankovca je prozornejši. Papir ponarejenega bankovca je na površini mnogo svetlejši nego papir pravega bankovca; to začutiš, če ju otipaš ali če obrneš ta bankovca proti izviru svetlobe (oknu, svetilki) ter gledaš skozi njiju. Zvočnost papirja pravega bankovca je ostra, zvočnost ponarejenega bankovca pa gluha. Papir pravega bankovca je 0-10 mm srednje debeline, papir ponarejenega bankovca pa 0-08 mm.

Zelena barva ponarejenega bankovca je mnogo bolj zamoikla nego na pravem bankovcu. Istotako je z modro barvo na hrbtu. Rdeča barva na hrbtu je na ponarejenem bankovcu mnogo bolj vijoličasta in bolj modra nego na pravem. Pogledan od strani, je tisk ponarejenega bankovca jako svetel, na pravem pa je popolnoma medel.

Naposled se ponarejeni bankovec odlikuje še z veliko ostrino svojega nariska. Pri pravem bankovcu se konture mnogo bolj zlivajo druga v drugo nego pri ponarejenem.

Ali ste že poslali naročnino za „Jutro“?

Njiva

(revija za gospodarstvo, politiko, prosveto in javno življenje) prične izhajati 1. februarja.

Letno 20 števil po poldrugo polo (24 strani)

Za naročnike „Jutra“ stane „Njiva“ letno 60 K

za druge naročnike letno 120 K, na krajšo dobo sorazmerno. Posamezne številke po 8 K.

Naroča se pri upravi „Jutra“, Sodna ulica št. 6.

Naročajte

Ljubljanski Zvon

letnik 1921.

Ljubljanski Zvon je najstarejši in najboljši slovenski gospodarski mesečnik. Novi letnik bo prinašal celo vrsto povesti in člankov, ki bodo zanimali vsakogar. Izide v popolnoma novi opremi.

206 9

Celoletna naročnina znaša 180 K, polletna 90 K, četrtletna 45 K. Izhaja vsak mesec.

Upravništvo Ljubljanskega Zvona
Ljubljana, Sodna ulica 6.

ANONCNI ZAVOD
LJUBLJANA

Drago Beseljak

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oglasni odtisk sprejema oglase vseh vrst v vseh listih v tu- in inozemstvu. Proračuni, nasveti, prestave zastoj. Nudi vsestransko obsežno ugodnost. Oskrbi klišaje. Dopoljuje v vseh jezikih.

Vinko Habjan

Rozika Habjan, roj. Zarnik

266

poročena.

30

Dob, 26. januarja 1921.

Domžale.

Dob.

Restavracijo ali hotel

Koncesija za gostilno

z vse opremo, odnosno prostora, ki bi se lahko priredili v to s rbo vzamem v najem. Ugodni pogoji. Obratna sredstva na razpolago. Anončni in inform. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. R/23

v Ljubljani se dá pod ugodnimi pogoji takoj v najem. Resni ponudniki dober uspeh. Anončni in inform. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5. R/22

Hišo, posestvo, zemljišče

na prometnem mestu v Ljubljani, če možno blizu kolodvora, s kletjo, prilieno za trgovino, event. z gostilno

kupi takoj prvovrstno podjetje.

Pojasnita ima Anončni in informacijski zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, 269 2-1 Cankarjevo nabrežje 5. R/24

KRALJEVINA SHS 1921

Almanah izide v krasni obliki in okusni izdaji in bo za vse kroge kot vodilna knjiga po Jugoslaviji z ozirom na postaneke in razvoj, ustroj in ind. strukturo in trgovski razvoj kraljevine. Glavno uredništvo v Novemgradu je poverilo polnomočno zastopstvo za Slovenijo in Dalmacijo tvrdki DRAGO BESELJAK, Anon. in inform. zavod, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5, ki prevzema izključno vsa naročila in plačila za knjigo in oglase. Almanah bo tiskan v štirih jezikih in več tisočih izvodih. Knjigo in oglaševanje toplo priporočamo. Glavno uredništvo Almanaha Kraljevine SHS 1921, Novisad.

250 24 2

Lepo vinogradniško posestvo

z lepo hišo, gosp. poslopjem, novo so. tiranim vinogradom, sadonosnikom, travniki in gozdom z vsemi potrebnimi za neodvisno gospodarstvo se pod jako ugodnimi kupnimi in plačilnimi pogoji radi izselitve takoj proda. Informacije da Anon. in inf. zavod DRAGO BESELJAK, Ljubljana, Cankarjevo nabrežje 5.

INFORMAČNI ZAVOD
LJUBLJANA

Drago Beseljak

Cankarjevo nabrežje št. 5.

Oblastveno koncesioniran.

— Točne informacije o premoženju, zvezah, dobavi blaga in plačil. — Kulantne cene. — Bloksistem. — V zvezi z vsemi svetovnimi informacijskimi zavodi.

Oglas.

Prva erbska tvornica za ulivanje kovin in izdel vanje vseh v to stroko spadajočih del iz medij.

Kuhar J. Jović u Leskovcu (Srbija) potrebuje dobre kvalificirane predelavce in delavce za ulivanje in o likovanje za lastno tovarno. — Plača in vse druge pristojbine naj oljše. — Ponudbe in zahteve posilati na gornji naslov. 265

Konjske oprave: Prodá se sedem oprav po znižanih cenah. Pojasnila daje trdnica J. Kostovo, Sv. Petra c. 4 269 3-1

Več luksuznih avtomobilov

razniz znamk je na prodaj, kakor t di proizkušana Bosnapasta proti irtni peronospori, priporoča a po tisočih vinograh niških pestnikih, posestvo pa še od Trentinskega gospodarskega društva

Interesente naj se obrnejo oseb o ali pismo o do uredništva „Jutra“ pod šifro „Pola“. 264 3-1

Iv. Jax in sin
Dunajska c. 15., Ljubljana.

Sivalni stroji
in stroji za pletenje.
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz tovarne v Linzu. Ustanovljena leta 1867. Vsezanje ponudbe brezplačno.

Pisalni stroji „Adler“
Ceniki zastoj in franko.

Kolesa iz prvih tovarn:
Dürkopp, Styria, Waffnerad.

219 Začasno znižane cene. 10-6

Riž, sveče, vino, prazne sode budi Riž, največje Fr. Siro, Kranj. 251 30-8

Prodá se jedilna soba, popolnoma nova. Cena 15.000 K. Ogleda se: Rožna ulica 5. 263 2-1

F. BRUMAT
Ljubljana

Manufaktura in tkanine

Mestni trg 25/I.

Priporočamo domače trdnice: Mali trgovski in obrtni oglasnik. Izhaja poljubno. Vsaka objava 4 K.

Puškarji: Kaiser F. K., Selenburgova ul. 6.

Skladnja: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Spedicija: Balkan, d. d., Dunajska c. 33. [d. p.]

Trgovine: Derenda Fran, konfekcija, manufaktura na debelo, najnižje cene, Emonska cesta 8.

Rogelj Marija, manufaktura, Sv. Petra cesta 38.

Jos. Stopar

manufakturna trgovina 211 3

Ljubljana, Dunajska cesta št. 5